KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2023/1772

2023 m. rugsėjo 12 d.

kuriuo dėl veiklos taisyklių, susijusių su oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų sistemų ir sudedamųjų dalių naudojimu Bendro Europos dangaus oro erdvėje, iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1033/2006

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 ([1]), ypač į jo 31 straipsnį ir 44 straipsnio 1 dalies a punktą,

kadangi:

(1) pagal Reglamento (ES) 2018/1139 140 straipsnio 2 dalį įgyvendinimo taisyklės, priimtos remiantis panaikintu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 552/2004 ([2]), turi būti suderintos su Reglamento (ES) 2018/1139 nuostatomis ne vėliau kaip 2023 m. rugsėjo 12 d.;

(2) Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1033/2006 ([3]) nustatyti reikalavimai dėl Bendro Europos dangaus priešskrydinio etapo skrydžių planų procedūrų;

(3) Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 923/2012 ([4]) nustatytos bendrosios skrydžių taisyklės ir veiklos nuostatos dėl oro navigacijos paslaugų ir procedūrų;

(4) siekiant užtikrinti oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų (OEV/ONP) įrangos naudojimo Bendro Europos dangaus oro erdvėje reikalavimų tęstinumą, Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad į jį būtų įtraukti aktualūs skrydžių planavimo reikalavimai, nustatyti Reglamentu (EB) Nr. 1033/2006, kuris šiuo reglamentu panaikinamas;

(5) tinklo valdytojui pavestos priešskrydinio etapo skrydžio plano tvarkymo užduotys, todėl Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 turėtų būti taikomas ir tinklo valdytojui;

(6) labai svarbu, kad visi naudotojai skrydžių planus teiktų laikydamiesi tinklo valdytojo parengtų ir tvarkomų skrydžių vykdymo vadovų;

(7) kartotiniai skrydžių planai EUR regione nebenaudojami, todėl visos nuorodos į juos turėtų būti išbrauktos;

([1]) OL L 212, 2018 8 22, p. 1.

([2]) 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 552/2004 dėl Europos oro eismo valdymo tinklo sąveikos (sąveikos reglamentas) (OL L 96, 2004 3 31, p. 26).

([3]) 2006 m. liepos 4 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1033/2006, nustatantis bendro Europos dangaus priešskrydinio etapo skrydžių planų procedūrų reikalavimus (OL L 186, 2006 7 7, p. 46).

([4]) 2012 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, kuriuo nustatomos bendrosios skrydžių taisyklės ir veiklos nuostatos dėl oro navigacijos paslaugų ir procedūrų ir iš dalies keičiami Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1035/2011 ir reglamentai (EB) Nr. 1265/2007, (EB) Nr. 1794/2006, (EB) Nr. 730/2006, (EB) Nr. 1033/2006 ir (ES) Nr. 255/2010 (OL L 281, 2012 10 13, p. 1).

(8) Reglamente (EB) Nr. 1033/2006 nustatyti reikalavimai, susiję su Bendro Europos dangaus priešskrydinio etapo skrydžių planų procedūromis, netaikomi paslaugoms, teikiamoms Bendro Europos dangaus oro erdvėje už Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) Europos (EUR) regiono, apibrėžto ICAO EUR oro navigacijos plano I tome (dok. Nr. 7754), ribų dėl mažo vietos eismo intensyvumo ir geografinės padėties, kai oro erdvė ribojasi tik su erdve, už kurią yra atsakingi trečiosios šalies OEV/ONP teikėjai, o tai pateisina skirtingus vietos derinimo susitarimus su aplinkinėmis ES nepriklausančiomis valstybėmis;

(9) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1033/2006 turėtų būti panaikintas, o Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 – atitinkamai iš dalies pakeistas;

(10) rengiant šiame reglamente išdėstytus iš dalies pakeistus reikalavimus buvo tinkamai atsižvelgta į Oro eismo valdymo pagrindinio plano turinį ir jame numatytas ryšio, navigacijos ir stebėjimo funkcijas;

(11) Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra savo nuomonėje Nr. 01/2023 ([5]), pateiktoje pagal Reglamento (ES) 2018/1139 75 straipsnio 2 dalies b ir c punktus ir 76 straipsnio 1 dalį, pasiūlė priemones;

(12) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (ES) 2018/1139 127 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 923/2012 pakeitimai

Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Šis reglamentas taikomas ir valstybių narių kompetentingoms institucijoms, oro navigacijos paslaugų teikėjams, tinklo valdytojui, aerodromų eksploatuotojams, taip pat atitinkamam antžeminiam personalui, dalyvaujančiam orlaivių naudojimo veikloje.“;

2) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiamas 19a punktas:

„19a. orlaivio atpažinimo kodas – raidžių arba skaičių grupė ar jų derinys, kuris sutampa su orlaivio šaukiniu arba yra jo kodinis atitikmuo palaikant abipusį orlaivio ir antžeminių tarnybų ryšį ir kuris naudojamas orlaiviui atpažinti antžeminių oro eismo paslaugų tarnybų tarpusavio pranešimuose;“;

b) įterpiamas 69a punktas:

„69a. apskaičiuotoji trinkelių patraukimo data – apskaičiuotoji data, kurią orlaivis pradeda judėti prieš skrydį;“;

c) įterpiamas 89b punktas:

„89b. integruota pradinio skrydžio plano apdorojimo sistema (IFPS) – Europos oro eismo valdymo tinklo sistema, kuria naudojantis skrydžių planų apdorojimo ir skirstymo paslauga, susijusi su skrydžių planų priėmimu, tvirtinimu ir skirstymu, centralizuotai teikiama oro erdvėje, kuriai taikomas šis reglamentas;“;

d) įterpiamas 96a punktas:

„96a. tinklo valdytojas – įstaiga, kuriai patikėtos užduotys, būtinos Reglamento (EB) Nr. 551/2004 6 straipsnyje nurodytoms funkcijoms vykdyti;“;

e) įterpiamas 97a punktas:

„97a. NOTAM – telekomunikacijų priemonėmis platinamas pranešimas, kuriame pateikiama informacija apie oro navigacijos įrenginių, paslaugų, procedūrų ar pavojų atsiradimą, jų būklę ar pasikeitimus, kurią būtina laiku žinoti su skrydžių operacijomis susijusiam personalui;“;

([5]) https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions

f) įterpiamas 99a punktas:

„99a. pirmasis skrydžio plano sudarytojas – skrydžio planus ir visus su susijusius atnaujinimo pranešimus į integruotą pradinio skrydžio plano apdorojimo sistemą (IFPS) pateikiantis asmuo arba organizacija, įskaitant pilotus, orlaivių naudotojus ir jų vardu veikiančius įgaliotuosius asmenis, taip pat oro eismo paslaugų tarnybas;“;

g) įterpiamas 100a punktas:

„100a. priešskrydinis etapas – laikas nuo skrydžio plano pirmojo pateikimo iki pirmojo skrydžių valdymo tarnybos leidimo suteikimo;“;

3) priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 1033/2006 panaikinamas.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2023 m. rugsėjo 12 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 923/2012 priedas iš dalies keičiamas taip:

1) SERA.2001 dalis pakeičiama taip:

„**SERA.2001 Taikymas**

Nepažeidžiant SERA.1001 taisyklės, šis priedas taikomas oro erdvės naudotojams ir orlaiviams:

a) skrendantiems į Sąjungą, skraidantiems Sąjungoje arba skrendantiems iš Sąjungos;

b) turintiems Sąjungos valstybės narės nacionalinius bei registracijos ženklus ir skraidantiems bet kurioje oro erdvėje, jeigu jie nepažeidžia valstybės, kurios jurisdikcijoje yra teritorija, virš kurios skrendama, paskelbtų taisyklių.“;

2) SERA.4001 dalis iš dalies keičiama taip:

a) c ir d punktai pakeičiami taip:

„c) Skrydžio planas:

1) prieš išskrendant pateikiamas:

i) tinklo valdytojui tiesiogiai arba per oro eismo paslaugų pranešimų tarnybą pagal skrydžių vadovus, kuriuose pateikiami tinklo valdytojo parengti ir tvarkomi būtini nurodymai ir informacija, jei skrydis Bendro Europos dangaus oro erdvėje bus dalį maršruto arba jį visą vykdomas laikantis skrydžių pagal prietaisus taisyklių, arba

ii) kitais atvejais – oro eismo paslaugų pranešimų tarnybai;

2) skrydžio metu – perduodamas atitinkamai oro eismo paslaugų tarnybai arba orlaivio ir antžeminių tarnybų valdymo radijo stočiai.

d) Jei kompetentinga institucija vidaus VST skrydžiams nėra nustačiusi trumpesnio laikotarpio, kiekvieno skrydžio, jeigu jį vykdant ketinama kirsti valstybių sienas arba jam teikti skrydžių valdymo paslaugas arba konsultacines oro eismo paslaugas, planas pateikiamas taip:

1) ne anksčiau kaip likus 120 valandų iki apskaičiuotojo trinkelių patraukimo laiko,

2) jei skrydžiui gali būti taikomos oro eismo srautų valdymo priemonės – bent prieš 3 valandas iki apskaičiuotojo trinkelių patraukimo laiko,

3) visų kitų skrydžių, nepriskiriamų prie 2 punkto – bent prieš 60 minučių iki išskridimo arba

4) jei planas teikiamas per skrydį – tokiu laiku, kad būtų užtikrinta, kad atitinkama oro eismo paslaugų tarnyba jį gaus bent prieš 10 minučių iki tada, kai orlaivis, kaip numatyta, pasieks:

i) numatytą įskridimo į skrydžių valdymo rajoną arba konsultacinę oro erdvę tašką arba

ii) tašką, kuriame jo maršrutas susikerta su oro keliu arba konsultaciniu maršrutu.“;

b) įrašomi e ir f punktai:

„e) Jei skrydžio dalis arba jis visas vykdomas laikantis skrydžių pagal prietaisus taisyklių ir orlaivis įskrenda į rajoną, už kurį atsakinga oro eismo paslaugų tarnyba skrydžio plano iš tinklo valdytojo anksčiau negavo, tokia tarnyba tinklo valdytojui perduoda orlaivio atpažinimo kodą, orlaivio tipą, įskridimo į rajoną, už kurį ji atsakinga, tašką, laiką ir skrydžio lygį tame taške, skrydžio maršrutą ir paskirties aerodromą.

f) c, d ir e punktuose nustatyti reikalavimai netaikomi Bendro Europos dangaus oro erdvėje, kuri nepriklauso ICAO EUR regionui.“;

3) taisyklė SERA.4005 pakeičiama taip:

„**SERA.4005 Skrydžio plano turinys**

a) Skrydžio plane pateikiama visa kompetentingai institucijai reikšminga informacija:

1) orlaivio atpažinimo kodas;

2) skrydžių vykdymo taisyklės ir skrydžio pobūdis;

3) orlaivių skaičius ir tipas (-ai) ir valkties turbulencijos kategorija;

4) orlaivio įranga ir funkcijos;

5) išskridimo aerodromas arba skrydžių aikštelė;

6) apskaičiuotasis trinkelių patraukimo laikas;

7) kreiserinis greitis (-iai);

8) kreiserinis lygis (-iai);

9) skrydžio maršrutas, kurio turi būti laikomasi;

10) paskirties aerodromas arba skrydžių aikštelė ir visas apskaičiuotasis praėjęs laikas;

11) atsarginis aerodromas (-ai) arba skrydžių aikštelė (-ės);

12) degalų atsargos;

13) bendras žmonių skaičius orlaivyje;

14) avarinė ir gelbėjimosi įranga, įskaitant balistinę parašiutinę gelbėjimo sistemą;

15) kita informacija.

b) Jei skrydžio planas teikiamas skrydžio metu, nurodomas išvykimo aerodromas arba skrydžių aikštelė, iš kurio (-ios) prireikus būtų galima gauti papildomos informacijos apie skrydį. Be to, vietoj apskaičiuotojo trinkelių patraukimo laiko nurodomas laikas virš maršruto, su kuriuo skrydžio planas yra susijęs, pirmojo taško.“;

4) SERA.4010 dalis pakeičiama taip:

„**SERA.4010 Skrydžio plano pildymas**

a) Skrydžio plane pateikiama informacija, kai taikytina, apie atitinkamus aspektus, išvardytus SERA.4005 dalies a punkto 1–11 papunkčiuose, susijusius su visu maršrutu, kuriam teikiamas skrydžio planas, arba šio maršruto dalimi.

b) Orlaivių naudotojai, pirmieji skrydžio planų sudarytojai ir oro eismo paslaugų tarnybos pagal būtinus SERA.4001 dalies c punkto 1 papunkčio i pastraipos nurodymus veikia laikydamiesi:

1) 6 priedėlyje pateiktos skrydžio plano formos pildymo nurodymų;

2) visų oro navigacijos informaciniuose rinkiniuose nustatytų apribojimų.

c) Jei orlaivių naudotojai arba jų vardu veikiantys įgaliotiniai ketina skrydį Bendro Europos dangaus oro erdvėje vykdyti dalį maršruto arba jį visą laikydamiesi skrydžių pagal prietaisus taisyklių, jie pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2023/1770 (*) susijusiame skrydžio plano punkte, laikydamiesi SERA.4005 4 dalies a punkto papunkčio, tinkamai pažymi, kokia orlaivio įranga yra orlaivyje ir kokios jos funkcijos.

d) Jei orlaivių, kuriuose nėra Įgyvendinimo reglamente (ES) 2023/1770 nurodytos įrangos, naudotojai ketina vykdyti skrydžius Bendro Europos dangaus oro erdvėje, jie susijusiuose skrydžio plano punktuose, laikydamiesi atitinkamai SERA.4005 dalies a punkto 4 papunkčio ir SERA.4005 dalies a punkto 15 papunkčio, tinkamai pažymi, kokia orlaivio įranga yra orlaivyje ir kokios jos funkcijos, taip pat kokios padarytos išimtys. Be to, kai taikytina, skrydžio plane pateikiama informacija apie visus kitus aspektus, jei taip yra nustačiusi kompetentinga institucija arba jei skrydžio planą pateikiantis asmuo mano, kad tai yra reikalinga dėl kitų priežasčių.

(*) 2023 m. rugsėjo 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/1770, kuriuo nustatomos nuostatos dėl orlaivių įrangos, kurios reikia naudojantis Bendro Europos dangaus oro erdve, ir Bendro Europos dangaus oro erdvės naudojimo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 29/2009 ir įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 1206/2011, (ES) Nr. 1207/2011 ir (ES) Nr. 1079/2012 (OL L 228, 2023 9 XX, p. 39)“;

5) įrašoma SERA.4013 dalis:

„**SERA.4013 Skrydžio plano priėmimas**

a) Tinklo valdytojas (maršruto dalį, kurią skrydis vykdomas laikantis skrydžių pagal prietaisus taisyklių) ir oro eismo paslaugų pranešimų tarnyba imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad gautas skrydžio planas arba planas, kuriame padaryta pakeitimų:

1) atitiktų nustatytą formą ir duomenis,

2) būtų išsamus ir kuo tikslesnis,

3) jei reikia, būtų priimtinas oro eismo paslaugų tarnyboms ir

4) būtų priimtas arba jame padaryti pakeitimai būtų priimti ir apie tai būtų pranešta pirmajam skrydžio plano sudarytojui.

b) Remdamosi anksčiau iš tinklo valdytojo gautais skrydžių planais ir susijusiais atnaujinimo pranešimais, skrydžių valdymo tarnybos tinklo valdytojui pateikia visus būtinus skrydžio plano pakeitimus, turinčius įtakos SERA.4005 dalies a punkto 1–10 papunkčiuose išvardytiems su maršrutu ar skrydžio lygiu susijusiems elementams, kurie galėtų turėti įtakos saugiam skrydžio vykdymui. Nesuderinusios su orlaivio naudotoju, skrydžių valdymo tarnybos priešskrydiniame etape negali daryti kitų skrydžio plano pakeitimų ar jo atšaukti.

c) Tinklo valdytojas priimtus skrydžių planus ir visus priešskrydiniame etape priimtus SERA.4005 dalies a punkto 1–10 papunkčių skrydžio plano elementų pakeitimus bei susijusius atnaujinimo pranešimus pateikia visoms susijusioms oro eismo paslaugų tarnyboms.

d) Remdamasis anksčiau gautais skrydžių planais ir susijusiais atnaujinimo pranešimais, tinklo valdytojas orlaivio naudotojui pateikia visus būtinus priešskrydiniame etape padarytus skrydžio plano pakeitimus, turinčius įtakos SERA.4005 dalies a punkto 1–10 papunkčiuose išvardytiems su maršrutu ar skrydžio lygiu susijusiems elementams, kurie galėtų turėti įtakos saugiam skrydžio vykdymui.

e) Pirmasis skrydžio plano sudarytojas, jei jis ne orlaivio naudotojas arba pilotas, užtikrina, kad skrydžio planą pateikusiam orlaivio naudotojui arba pilotui būtų prieinamos skrydžio plano priėmimo sąlygos ir visi būtini šių sąlygų pakeitimai, apie kuriuos dėl maršruto dalies, kurią skrydis vykdomas laikantis skrydžių pagal prietaisus taisyklių, pranešė tinklo valdytojas.

f) Orlaivio naudotojas užtikrina, kad skrydis būtų suplanuotas vykdyti atsižvelgus į skrydžio plano priėmimo sąlygas ir visus būtinus jo pakeitimus, apie kuriuos pirmajam skrydžio plano sudarytojui pranešė tinklo valdytojas arba oro eismo paslaugų pranešimų tarnyba, ir kad apie tokias sąlygas ir pakeitimus būtų pranešta pilotui.

g) Orlaivio naudotojas prieš skrydį užtikrina, kad skrydžio plano turinys teisingai atspindėtų numatytus veiksmus.

h) Tinklo valdytojas apdoroja ir išplatina gautą informaciją apie skrydžių planuose nurodytą radijo ryšio įrangą su 8,33 kHz kanalų išskirstymo funkcija.

i) a–h punktuose nustatyti reikalavimai netaikomi Bendro Europos dangaus oro erdvėje, kuri nepriklauso ICAO EUR regionui.“;

6) SERA.4015 dalis pakeičiama taip:

„**SERA.4015 Skrydžio plano pakeitimai**

a) Apie visus skrydžio plano, pateikto dėl SPT skrydžio arba VST skrydžio, kuris vykdomas kaip valdomasis skrydis, pranešama:

1. priešskrydiniame etape, kai tik praktiškai įmanoma – tinklo valdytojui ir oro eismo paslaugų pranešimų tarnybai, jei skrydis dalį maršruto arba jį visą bus vykdomas laikantis skrydžių pagal prietaisus taisyklių;

2. skrydžio metu, priklausomai SERA.8020 dalies b punkto nuostatų – atitinkamai oro eismo paslaugų tarnybai.

Dėl kitų VST skrydžių pateiktų skrydžio planų didelių pakeitimų, kai tik praktiškai įmanoma, pranešama atitinkamai oro eismo paslaugų tarnybai.

b) Jei valdomasis skrydis vėluoja 30 minučių, palyginti su apskaičiuotuoju trinkelių patraukimo laiku, o nevaldomasis skrydis, kurio skrydžio planas pateiktas, vėluoja vieną valandą, skrydžio planas iš dalies keičiamas arba pateikiamas naujas skrydžio planas arba senasis skrydžio planas anuliuojamas, atsižvelgiant į tai, kas taikytina. Jei skrydis vykdomas laikantis skrydžių pagal prietaisus taisyklių, apie didesnį nei 15 minučių vėlavimą pranešama tinklo valdytojui.

c) Jei skrydžiui reikalingos orlaivio įrangos ir jos funkcijų būklė pasikeičia, orlaivių naudotojai arba jų vardu veikiantys įgaliotiniai tinklo valdytojui arba oro eismo paslaugų pranešimų tarnybai siunčia pakeitimo pranešimą su atitinkama žyma, įrašyta susijusiame skrydžio plano punkte.

d) Jei prieš išvykstant pateikta informacija apie degalų atsargas arba bendrą žmonių skaičių orlaivyje yra išvykimo metu neteisinga, tai reiškia didelį skrydžio plano pakeitimą ir apie jį, kaip apie didelį pakeitimą, pranešama.

e) a–d punktuose nustatyti reikalavimai netaikomi Bendro Europos dangaus oro erdvėje, kuri nepriklauso ICAO EUR regionui.“;

7) pridedamas 15 skirsnis:

„*15 SKIRSNIS*

Skrydžių vadovo ir piloto duomenų perdavimo ryšio (SVPDP, angl. CPDLC) procedūros

SERA.15001 Duomenų perdavimo ryšio inicijavimas ir duomenų perdavimo ryšio inicijavimo triktis

a) Su oro eismo paslaugų tarnyba susietas prisijungimo adresas skelbiamas nacionaliniuose aviacijos informacijos rinkiniuose.

b) Iš orlaivio, artėjančio prie duomenų ryšio paslaugos rajono arba esančio tokiame rajone, gavusi tinkamą duomenų perdavimo ryšio inicijavimo prašymą, oro eismo paslaugų tarnyba priima prašymą ir, jei gali jį susieti su skrydžio planu, užmezga ryšį su orlaiviu.

c) Oro eismo paslaugų teikėjas parengia procedūras, kuriomis, kai tik praktiškai įmanoma, pašalinamos duomenų perdavimo ryšio inicijavimo triktys.

d) Orlaivio naudotojas parengia procedūras, kuriomis, kai tik praktiškai įmanoma, pašalinamos duomenų perdavimo ryšio inicijavimo triktys.

SERA.15005 SVPDP ryšio užmezgimas

a) Siekiant užtikrinti, kad orlaivis turėtų ryšį su atitinkama skrydžių valdymo tarnyba, SVPDP ryšys užmezgamas pakankamai iš anksto.

b) Oro navigacijos informacijos aplinkraščiuose arba rinkiniuose skelbiama informacija, kada ir, jei taikytina, kur oro arba žemės sistemos turėtų užmegzti SVPDP ryšį.

c) Pilotas turi galėti skrydžių valdymo paslaugą teikiančią skrydžių valdymo tarnybą atpažinti visą laiką, kol teikiama ši paslauga.

SERA.15010 SVPDP ryšio perjungimas

a) Kai SVPDP ryšys perjungiamas, kalbinio ryšio ir skrydžių vadovo ir piloto duomenų perdavimo ryšio perjungimas pradedamas tuo pačiu metu.

b) Kai skrydžių valdymo tarnyba, turinti SVPDP ryšį, orlaivį perduoda tokio ryšio neturinčiai skrydžių valdymo tarnybai, SVPDP ryšys nutraukti pradedamas tuo pačiu metu, kai perjungiamas kalbinis ryšys.

c) Kai skrydžių vadovas bando perjungti SVPDP ryšį ir dėl to keičiasi atsakomybė už duomenis, jis informuojamas, ar yra duomenų ryšio pranešimų, kurių procedūros užbaigimo atsakymo negauta. Kai skrydžių vadovas nusprendžia orlaivį perduoti negavęs piloto atsakymų į išsiųstą pranešimą (-us), jis įprastai ima naudotis kalbiniu ryšiu, kad išsiaiškintų visus klausimus, susijusius su neatsakytu į orlaivį išsiųstu pranešimu (-ais).

SERA.15015 SVPDP ryšio pranešimų sandara

a) SVPDP ryšio pranešimai rašomi standartiniu pranešimo formatu paprasta kalba arba santrumpomis ir kodais. Paprastos kalbos vengiama, jei tekstą galima sutrumpinti vartojant tinkamas santrumpas ir kodus. Nevartojama nereikšmingų, pavyzdžiui, mandagumo, žodžių ir frazių.

b) SVPDP ryšio pranešimus skrydžių vadovas ir pilotas užrašo standartiniais pranešimo elementais, laisvos formos teksto pranešimo elementais arba abiejų tipų elementų deriniu. Skrydžių vadovai ir pilotai vengia vartoti laisvos formos teksto pranešimo elementus.

c) Jei įdiegtame SVPDP ryšio pranešimų rinkinyje nenumatytos tam tikros aplinkybės, kompetentinga institucija gali, pasitarusi su orlaivių naudotojais ir kitais oro eismo paslaugų teikėjais, nustatyti, kad laisvos formos teksto pranešimo elementus naudoti priimtina. Atitinkama kompetentinga institucija nustato kiekvieno laisvos formos teksto pranešimo elemento rodymo formatą, elemento paskirtį ir atributus.

d) SVPDP ryšio pranešimas sudaromas iš ne daugiau kaip penkių pranešimo elementų, iš kurių tik dviejuose gali būti maršruto leidimo kintamasis.

e) SVPDP ryšio pranešimų, sudarytų iš kelių elementų, sandara:

(1) jei reikia atsakyti į SVPDP ryšio pranešimą, sudarytą iš kelių elementų, atsakymas taikomas visiems pranešimo elementams;

(2) jei leidimo, duoto pranešimu, sudarytu iš vieno elemento, arba kuria nors pranešimo, sudaryto iš kelių elementų, dalimi laikytis neįmanoma, pilotas dėl viso pranešimo siunčia atsakymą UNABLE;

(3) skrydžių vadovas atsakymą siunčia pranešimu UNABLE, taikomu visiems prašymo elementams, jei negalima patvirtinti jokio iš vieno arba kelių elementų sudaryto leidimo prašymo elemento (-ų). Galiojantis leidimas (-ai) iš naujo nekartojamas (-i);

(4) jei leidimo prašymą, sudarytą iš kelių elementų, galima patenkinti tik iš dalies, skrydžių vadovas atsakymą siunčia pranešimu UNABLE, taikomu visiems prašymo pranešimo elementams, ir, jei reikia, įrašo priežastį ir (arba) informaciją, kada galima tikėtis leidimo;

(5) jei galima patenkinti visus leidimo prašymo, sudaryto iš vieno arba kelių elementų, elementus, skrydžių vadovas duoda leidimus, atitinkančius kiekvieną prašymo elementą. Šis atsakymas į orlaivį siunčiamas vienu pranešimu;

(6) jei SVPDP ryšio pranešimas sudarytas iš daugiau nei vieno pranešimo elemento, o pranešimo atsakymo atributas yra „Y“ (kai naudojamas), viename atsakymo pranešime turi būti atitinkamas tokia pačia eilės tvarka pateiktų atsakymų skaičius.

SERA.15020 Atsakymas į SVPDP ryšio pranešimus

a) Jei kompetentinga institucija nenurodė kitaip, SVPDP ryšio pranešimų pakartojimas balsu nebūtinas.

b) Jei skrydžių vadovas arba pilotas bendrauja SVPDP ryšiu, atsakymas paprastai pateikiamas SVPDP ryšiu, išskyrus kai reikia pataisyti perduotą SVPDP ryšio pranešimą. Jei skrydžių vadovas arba pilotas bendrauja kalbiniu ryšiu, atsakymas paprastai pateikiamas kalbiniu ryšiu.

SERA.15025 SVPDP ryšio pranešimų taisymas

a) Jei manoma, kad SVPDP ryšio pranešimą reikia taisyti arba jei tokio pranešimo turinį reikia paaiškinti, skrydžių vadovas ir pilotas naudojasi tinkamiausiomis turimomis priemonėmis, kad pataisytų duomenis arba pateiktų būtiną paaiškinimą.

b) Jei SVPDP ryšio pranešimas, į kurį operatyvinis atsakymas dar negautas, taisomas kalbiniu ryšiu, skrydžių vadovo arba piloto balso pranešimas pradedamas fraze: „DISREGARD CPDLC (pranešimo tipas) MESSAGE, BREAK“ — po kurios eina pataisytas leidimas, nurodymas, informacija arba prašymas.

c) Kai daroma nuoroda į SVPDP ryšio pranešimą, kurio reikia nepaisyti, arba kai toks pranešimas identifikuojamas, būtina frazes rinktis apdairiai, kad taisant leidimą, nurodymą, informaciją arba prašymą būtų išvengta dviprasmybės.

d) Jei dėl SVPDP ryšio pranešimo, kuriam reikia operatyvinio atsakymo, galiausiai tariamasi kalbiniu ryšiu, turi būti siunčiamas tinkamas SVPDP ryšio pranešimo procedūros užbaigimo atsakymas, kad SVPDP ryšio pranešimų dialogas būtų tinkamai sinchronizuotas. Tai galima atlikti arba kalbiniu ryšiu aiškiai pranešimo gavėjui nurodžius dialogą užbaigti, arba leidus sistemai dialogą užbaigti automatiškai.

SERA.15030 SVPDP ryšio procedūros, taikomos nepaprastosiose situacijose, pavojaus ir SVPDP ryšio įrangos gedimo atvejais

a) Jei skrydžių vadovas arba pilotas įspėjamas, kad bent vienas skrydžių vadovo ir piloto duomenų perdavimo ryšio pranešimas neperduotas, skrydžių vadovas arba pilotas atlieka atitinkamai vieną iš šių veiksmų:

1) kalbiniu ryšiu patvirtina veiksmus, kurių bus imtasi dėl susijusio dialogo, informaciją pradėdamas fraze: „CPDLC MESSAGE FAILURE“;

2) skrydžių vadovo ir piloto duomenų perdavimo ryšiu dar kartą perduoda skrydžių vadovo ir piloto duomenų perdavimo ryšio pranešimą, kurio pirmiau perduoti nepavyko.

b) Jei skrydžių vadovai informaciją apie skrydžių vadovo ir piloto duomenų perdavimo ryšio žemės sistemos visišką sutrikimą turi perduoti visoms kitoms, kurios veikiausiai gali perimti ryšį, jie tokią bendrąja iškvieta siunčiamą informaciją turėtų pradėti fraze: „ALL STATIONS CPDLC FAILURE“ — po kurios eina besikreipiančiosios stoties identifikacija.

c) Jei sutrikus SVPDP ryšiui grįžtama prie kalbinio ryšio, visi neatsakytieji SVPDP ryšio pranešimai laikomi nepristatytais ir visas dialogas, kurio pranešimų yra neatsakytų, pradedamas iš naujo kalbiniu ryšiu.

d) Jei sutrikęs SVPDP ryšys atkuriamas pirmiau nei grįžtama prie kalbinio ryšio, visi neatsakytieji pranešimai laikomi nepristatytais ir visas dialogas, kurio pranešimų yra neatsakytų, pradedamas iš naujo SVPDP ryšiu.

SERA.15035 Sąmoningas SVPDP ryšio sistemos išjungimas

a) Jei ryšio tinklo sistemą arba SVPDP ryšio žemės sistemą planuojama išjungti, paskelbiamas pranešimas NOTAM, kad apie išjungimo laikotarpį ir, jei reikia, apie kalbiniam ryšiui naudotinus radijo dažnius būtų informuotos visos šalys, kurias paveiks sistemos išjungimas.

b) Orlaiviams, užmezgusiems ryšį su skrydžių valdymo tarnybomis, apie neišvengiamą SVPDP ryšio paslaugos nutrūkimą pranešama kalbiniu ryšiu arba SVPDP ryšiu.

SERA.15040 SVPDP ryšio prašymų naudojimo nutraukimas

a) Jei skrydžių vadovui reikia, kad visos stotys arba konkretus orlaivis ribotą laikotarpį vengtų siųsti SVPDP ryšio prašymus, jis vartoja šią frazę: ((šaukinys) arba ALL STATIONS) STOP SENDING CPDLC REQUESTS [UNTIL ADVISED] [(priežastis)].

b) Apie įprasto SVPDP ryšio naudojimo atnaujinimą informuojama šia fraze: ((šaukinys) arba ALL STATIONS) RESUME NORMAL CPDLC OPERATIONS.

SERA.15045 SVPDP ryšio naudojimas sutrikus orlaivio ir antžeminių tarnybų kalbiniam ryšiui

Užmegztas oro eismo paslaugų tarnybos ir orlaivio SVPDP ryšys neturėtų pilotui ir susijusiam skrydžių vadovui trukdyti imtis visų būtinų veiksmų ir juos atlikti, jei sutriktų orlaivio ir antžeminių tarnybų kalbinis ryšys.

SERA.15050 SVPDP ryšio bandymas

Jei SVPDP ryšio bandymas su orlaiviu galėtų paveikti orlaiviui teikiamas oro eismo paslaugas, prieš bandymą vykdomas koordinavimas.“;

8) pridedamas 6 priedėlis:

„6 priedėlis

SKRYDŽIO PLANO PILDYMAS

1. **ICAO skrydžio plano formos pavyzdys**

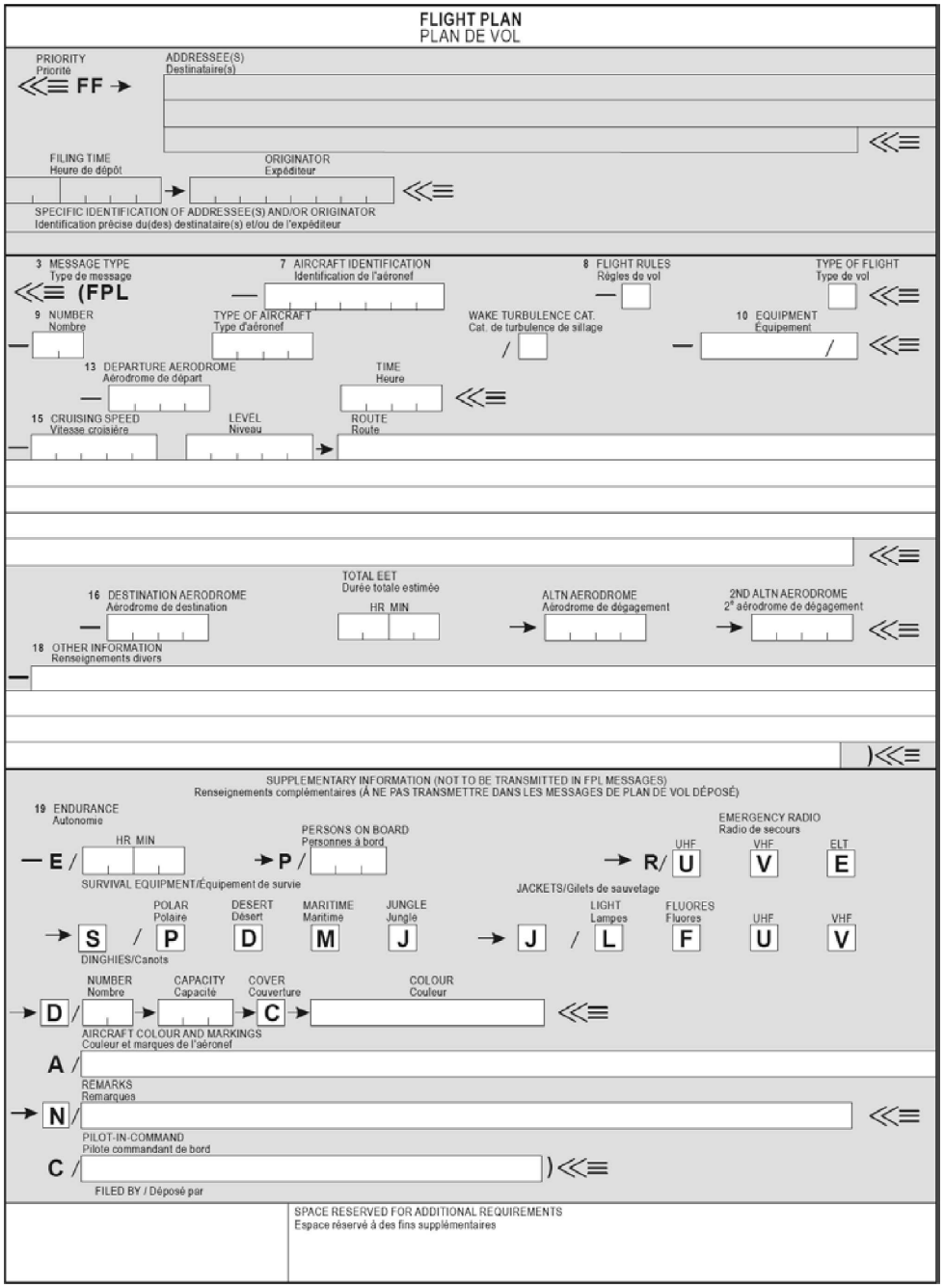

2. **Skrydžio plano formos pildymo taisyklės**

2.1. Bendrosios nuostatos

Prašome griežtai laikytis nustatyto duomenų formato ir užrašymo būdo.

Duomenis pradėkite rašyti pirmoje tuščioje tam numatytoje eilutėje. Jei liko tuščios vietos, palikite ją tuščią.

Laikrodžio laiką įrašykite keturiais suderintojo pasaulinio laiko (UTC) skaitmenimis.

Apskaičiuotąjį praėjusį laiką įrašykite keturiais skaitmenimis (valandomis ir minutėmis).

Prieš 3 dalį esančią pilkšvai pažymėtą formos dalį pildo oro eismo paslaugų ir ryšio tarnybos, jei atsakomybė už skrydžio plano pranešimus nedeleguota kitiems.

2.2. Oro eismo paslaugų duomenų pildymo nurodymai

7–18 dalis, jei to reikalauja kompetentinga institucija arba jei tai būtina dėl kitų priežasčių, ir 19 dalį užpildykite, kaip paaiškinta toliau.

ĮRAŠYKITE vieną iš šių orlaivio atpažinimo kodų, sudarytą iš ne daugiau kaip iš 7 abėcėlinių-skaitmeninių ženklų be brūkšnelių arba simbolių:

a) orlaivio naudotojo ICAO indeksą, po jo – skrydžio kodą (pvz., KLM511, NGA213, JTR25), jei radiotelefono ryšio šaukinys, kurį naudos orlaivis, sudarytas iš orlaivio naudotojo ICAO radiotelefono indekso ir po jo rašomo skrydžio kodo (pvz., KLM511, NIGERIA 213, JESTER 25), arba

b) valstybės arba bendrąjį ženklą ir orlaivio registravimo ženklą (pvz., EIAKO, 4XBCD, N2567GA), jei:

1) radiotelefono ryšio šaukinys, kurį naudos orlaivis, sudarytas tik iš šio atpažinimo kodo (pvz., CGAJS) arba prieš jį įrašyto orlaivio naudotojo ICAO radiotelefono ryšio indekso (pvz., BLIZZARD CGAJS);

2) orlaivyje nėra radijo ryšio įrangos.

Skrydžio taisyklės

ĮRAŠYKITE vieną iš šių raidžių, kuria žymima skrydžio taisyklių, kurių pilotas ketina laikytis, kategorija:

I – jei ketinama visą skrydį vykdyti laikantis skrydžių pagal prietaisus taisyklių (IFR) arba

V – jei ketinama visą skrydį vykdyti laikantis vizualiųjų skrydžių taisyklių (VFR), arba

Y – jei iš pradžių skrydis bus vykdomas laikantis skrydžių pagal prietaisus taisyklių (IFR), o paskui bus vienas arba daugiau skrydžio taisyklių pakeitimų, arba

Z – jei iš pradžių skrydis bus vykdomas laikantis vizualiųjų skrydžių taisyklių (VFR), o paskui bus vienas arba daugiau skrydžio taisyklių pakeitimų.

15 dalyje įrašykite tašką (-us), kuriame (-iuose) skrydžio taisykles planuojama keisti.

Skrydžio tipas

ĮRAŠYKITE vieną iš šių raidžių, kuria žymimas skrydžio tipas, jei to reikalauja kompetentinga institucija:

S – reguliariojo oro susisiekimo skrydis;

N – nereguliariojo oro susisiekimo skrydis;

G – bendrosios aviacijos skrydis;

M – karinis skrydis;

X – kitos, nei pirmiau išvardytųjų, kategorijos skrydis.

18 dalyje po santrumpos STS įrašykite skrydžio statusą arba, jei reikia, pažymėkite kitas priežastis, kodėl būtinas specialus oro eismo tarnybų dėmesys, 18 dalyje po santrumpos RMK įrašykite priežastį.

Orlaivių skaičius (1 arba 2 ženklai)

ĮRAŠYKITE orlaivių skaičių, jeigu jų daugiau nei vienas.

Orlaivio tipas (2–4 ženklai)

ĮRAŠYKITE tinkamą kodą iš dokumento Nr. 8643 „Orlaivių tipų kodai“ (*Aircraft Type Designators*), ARBA, jei kodas nepriskirtas arba jei grupiniuose skrydžiuose naudojami kelių tipų orlaiviai, ĮRAŠYKITE ZZZZ ir 18 dalyje po santrumpos TYP/NURODYKITE orlaivių (skaičių ir) tipą (-us).

Valkčio turbulencijos kategorija (1 ženklas)

ĮRAŠYKITE pasvirąjį brūkšnį, po jo – vieną iš šių orlaivio valkčio turbulencijos kategorijos raidžių:

J – SUPER, orlaivio tipas, kuris toks nurodytas ICAO dokumento Nr. 8643 „Orlaivių tipų kodai“ naujausioje redakcijoje;

H – (HEAVY) orlaiviai, kurių didžiausioji sertifikuotoji kilimo masė ne mažesnė nei 136 000 kg, išskyrus orlaivius, kurie ICAO dokumente Nr. 8643 išvardyti kategorijoje SUPER (J);

M – (MEDIUM) orlaiviai, kurių didžiausioji sertifikuotoji kilimo masė mažesnė nei 136 000 kg, bet didesnė nei 7 000 kg;

L – (LIGHT) orlaiviai, kurių didžiausioji sertifikuotoji kilimo masė ne didesnė nei 7 000 kg.

Funkcijas sudaro šie elementai:

a) orlaivyje esanti reikalinga tinkama naudoti įranga;

b) įrangos ir funkcijų atitikimas skrydžio įgulos kvalifikacijai ir

c) kai taikytina, atitinkamos institucijos leidimas.

Radijo ryšio, navigacijos ir artėjimo įranga ir funkcijos

ĮRAŠYKITE vieną raidę taip:

N – jei orlaivyje nėra skrydžiui numatytu maršrutu skirtos ryšių, navigacijos arba artėjimo įrangos arba jei ta įranga netinkama naudoti, arba

S – jei orlaivyje yra skrydžiui numatytu maršrutu skirta ryšių, navigacijos arba artėjimo įranga ir ji yra tinkama naudoti, ir (arba)

ĮRAŠYKITE vieną arba daugiau iš šių raidžių, kuria žymima tinkama naudoti ryšių, navigacijos arba artėjimo tūpti įranga ir turimos funkcijos:

A	GBAS tūpimo sistema	**J7**	CPDLC FANS 1/A SATCOM („Iridium“)
B	LPV (APV su SBAS)	**K**	MLS
C	„Loran C“	**L**	ILS
D	DME	**M1**	ATC SATVOICE (INMARSAT)
E1	FMC WPR ACARS	**M2**	ATC SATVOICE (MTSAT)
E2	D-FIS ACARS	**M3**	ATC SATVOICE („Iridium“)
E3	PDC ACARS	**O**	VOR

G	GNSS. Jei dalį skrydžio planuojama vykdyti laikantis skrydžių pagal prietaisus taisyklių (IFR), ši raidė reiškia GNSS imtuvus, atitinkančius ICAO 10 priedo I tomo reikalavimus.	**P1**	CPDLC RCP 400
		P2	CPDLC RCP240
		P3	SATVOICE RCP 400
H	HF RTF	**P4-P9**	Rezervuota būtinosioms ryšio charakteristikoms (RCP)
I	Inercinė navigacija	**R**	Patvirtinta nustatytų charakteristikų navigacija (PBN)
J1	CPDLC ATN VDL Mode 2	**T**	TACAN
J2	CPDLC FANS 1/A HFDL	**U**	UHF RTF
J3	CPDLC FANS 1/A VDL Mode A	**V**	VHF RTF
J4	CPDLC FANS 1/A VDL Mode 2	**W**	Patvirtintas sumažintas vertikaliojo skirstymo minimumas (RVSM)
J5	CPDLC FANS 1/A SATCOM (INMARSAT)	**X**	Patvirtinti minimalūs navigacijos galimybių techniniai reikalavimai (MNPS)
J6	CPDLC FANS 1/A SATCOM (MTSAT)	**Y**	VHF su 8,33 kHz kanalų išskirstymo funkcija
		Z	Kita orlaivio įranga arba kitos funkcijos

Kiti pirmiau nenurodyti abėcėliniai-skaitmeniniai ženklai yra rezervuoti.

Stebėjimo įranga ir funkcijos

ĮRAŠYKITE **N**, jei orlaivyje nėra skrydžiui numatytu maršrutu skirtos stebėjimo įrangos arba jei įranga netinkama naudoti,

ARBA

ĮRAŠYKITE vieną arba kelis iš šių deskriptorių (ne daugiau kaip 20 ženklų), kuriais apibūdinama orlaivyje esanti tinkama naudoti stebėjimo įranga ir (arba) funkcijos:

SSR A ir C režimai

A – atsakiklis – A režimas (4 skaitmenys – 4 096 kodai)

C – atsakiklis – A režimas (4 skaitmenys – 4 096 kodai) ir C režimas

SSR S režimas

E – atsakiklis – S režimas su orlaivio atpažinimo, barometrinio aukščio ir išplėstinio duomenų formato pranešimo (ADS-B) funkcijomis

H – atsakiklis – S režimas su orlaivio atpažinimo, barometrinio aukščio ir sustiprinto stebėjimo funkcijomis

I – atsakiklis – S režimas su orlaivio atpažinimo funkcija, tačiau be barometrinio aukščio funkcijos

L – atsakiklis – S režimas su orlaivio atpažinimo, barometrinio aukščio, išplėstinio duomenų formato pranešimo (ADS-B) ir sustiprinto stebėjimo funkcijomis

P – atsakiklis – S režimas su barometrinio aukščio funkcija, tačiau be orlaivio atpažinimo funkcijos

S – atsakiklis – S režimas su barometrinio aukščio ir orlaivio atpažinimo funkcijomis

X – atsakiklis – S režimas be orlaivio atpažinimo ir barometrinio aukščio funkcijų

ADS-B

B1 – ADS-B su siuntimo funkcija specialiai tam skirtu 1 090 MHz dažniu

B2 – ADS-B su siuntimo ir priėmimo funkcijomis specialiai tam skirtu 1 090 MHz dažniu

U1 – ADS-B su siuntimo funkcija, naudojanti UAT

U2 – ADS-B su siuntimo ir priėmimo funkcijomis, naudojanti UAT

V1 – ADS-B su siuntimo funkcija ryšio protokolu VDL Mode 4

V2 – ADS-B su siuntimo ir priėmimo funkcija ryšio protokolu VDL Mode 4

ADS-C

D1 – ADS-C su FANS 1/A funkcija

G1 – ADS-C su ATN funkcija

Pirmiau nenurodyti abėcėliniai-skaitmeniniai ženklai yra rezervuoti.

ĮRAŠYKITE išskridimo aerodromo ICAO keturių raidžių vietovės indeksą iš dokumento Nr. 7910 „Vietovių indeksai“ (*Location Indicators*);

ARBA, jei vietovės indeksas nepriskirtas,

ĮRAŠYKITE ZZZZ ir 18 dalyje ĮRAŠYKITE:

— pradėję santrumpa DEP/, aerodromo pavadinimą ir vietovę arba

— pradėję santrumpa DEP/, pirmąjį maršruto tašką arba žymeklinį radijo švyturį, jei orlaivis nepakilo iš aerodromo,

ARBA, – jei skrydžio planas gautas iš skrendančio orlaivio,

ĮRAŠYKITE AFIL ir 18 dalyje po santrumpos DEP/ĮRAŠYKITE oro eismo paslaugų tarnybos, iš kurios galima gauti papildomo skrydžio plano duomenų, vietovės ICAO keturių raidžių vietovės indeksą.

TADA BE TARPELIO

ĮRAŠYKITE prieš išskridimą pateikto skrydžio plano apskaičiuotąjį trinkelių patraukimo laiką (EOBT) arba skrydžio plano, gauto iš skrendančio orlaivio, tikrąjį ar apskaičiuotąjį laiką, kada orlaivis praskris maršruto, kuriam taikomas skrydžio planas, pirmąjį tašką.

ĮRAŠYKITE *pirmąjį kreiserinį greitį* pagal a punktą ir *pirmąjį kreiserinį lygį* pagal b punktą be tarpelio tarp jų.

TADA po rodyklės, ĮRAŠYKITE maršruto aprašymą pagal c punktą.

a) *Kreiserinis greitis (daugiausiai 5 ženklai)*

ĮRAŠYKITE pirmosios arba visos skrydžio kreiserinės dalies *tikrąjį oro greitį*, išreikštą:

kilometrais per valandą, užrašomais raide K ir 4 skaitmenimis po jos (pvz., K0830), arba

mazgais, užrašomais raide N ir 4 skaitmenimis po jos (pvz., N0485), arba

jei taip yra nustačiusi kompetentinga institucija, tikruoju Macho skaičiumi, suapvalintu iki Macho vieneto šimtųjų, užrašomu raide M ir 3 skaitmenimis (pvz., M082).

b) *Kreiserinis lygis (daugiausiai 5 ženklai)*

ĮRAŠYKITE pirmosios arba visos maršruto, kuriuo bus skrendama, dalies suplanuotą kreiserinį lygį, išreikštą:

skrydžio lygiu, užrašomu raide F ir 3 skaitmenimis po jos (pvz., F085, F330), *arba*

jei taip yra nustačiusi kompetentinga institucija, standartiniu metriniu skrydžio lygiu dešimtimis metrų, užrašomu raide S ir 4 skaitmenimis po jos (pvz., S1130), arba

absoliučiuoju aukščiu šimtais pėdų, užrašomu raide A ir 3 skaitmenimis po jos (pvz., A045, A100), arba

absoliučiuoju aukščiu dešimtimis metrų, užrašomu raide M ir 4 skaitmenimis po jos (pvz., M0840), arba

raidėmis VFR, jei skrydis, vykdomas laikantis vizualiųjų skrydžių taisyklių, nevaldomas.

c) *Maršrutas (įskaitant skrydžio greičio, lygio ir (arba) taisyklių pakeitimus)*

Skrydžiai nustatytais oro eismo paslaugų maršrutais

ĮRAŠYKITE, oro eismo paslaugų maršruto indeksą, jei išskridimo aerodromas yra oro eismo paslaugų maršrute arba yra su juo sujungtas,

ARBA, jei išskridimo aerodromas nėra oro eismo paslaugų maršrute arba nėra su juo sujungtas, įrašykite raides DCT, po jų – tašką, kuriame prisijungiama prie pirmojo oro eismo paslaugų maršruto, po jo – oro eismo paslaugų maršruto indeksą.

TADA

ĮRAŠYKITE kiekvieną tašką, kuriame suplanuota arba pradėti keisti skrydžio greitį ir (arba) lygį, arba keisti oro eismo paslaugų maršrutą ir (arba) keisti skrydžio taisykles,

KIEKVIENU ATVEJU

po jo įrašydami kito oro eismo paslaugų maršruto ruožo indeksą, net jei jis toks pats kaip ankstesnysis,

ARBA po jo įrašydami DCT, jei skrydis į kitą tašką vyks už nustatyto maršruto, nebent abu taškai nustatyti geografinėmis koordinatėmis.

Skrydžiai už nustatytų oro eismo paslaugų maršrutų ribų

ĮRAŠYKITE taškus, kuriuos paprastai skiria ne didesnis negu 30 minučių skrydžio laikas arba 370 km (200 jūrmylių) atstumas, taip pat kiekvieną tašką, kuriame suplanuota keisti skrydžio greitį arba lygį, kelią arba skrydžio taisykles,

ARBA, jei taip reikalauja kompetentinga institucija (-os),

APIBRĖŽKITE skrydžių, vykdomų daugiausia rytų-vakarų kryptimi tarp 70° šiaurės platumos ir 70° pietų platumos, kelią, nustatomą pagal pagrindinius taškus, kuriuose lygiagretės ir dienovidiniai kertasi intervalu, lygiu pusei laipsnio arba vienam laipsniui pagal platumą ir 10 laipsnių pagal ilgumą. Jei skrydžiai vykdomi ne šiose platumose, skrydžių keliai apibrėžiami pagrindiniais taškais, kuriuose lygiagretės ir dienovidiniai kertasi intervalu, paprastai lygiu 20 laipsnių pagal ilgumą. Atstumas tarp pagrindinių taškų, kiek įmanoma, ne didesnis kaip viena skrydžio laiko valanda. Jei reikia, nustatomi papildomi pagrindiniai taškai.

Jei skrydžiai vykdomi daugiausia šiaurės-pietų kryptimi, jų kelius apibrėžkite pagal pagrindinius taškus, kuriuose lygiagretės ir dienovidiniai kertasi intervalu, lygiu vienam laipsniui pagal ilgumą ir 5 laipsniams pagal platumą.

ĮRAŠYKITE DCT tarp dviejų vienas po kito einančių taškų, nebent abu taškai nustatyti geografinėmis koordinatėmis arba pelengu ir nuotoliu.

LAIKYKITĖS 1–5 papunkčiuose nurodytų žymėjimo taisyklių ir kiekvieną papunktį ATSKIRKITE tarpeliu.

(1) ATS route (2 to 7 characters)

Skrydžio maršrutui arba maršruto ruožui priskirtas indeksas ir, jei reikia, indeksas, priskirtas standartiniam išskridimo arba atskridimo maršrutui (pvz., BCN1, Bl, R14, UB10, KODAP2A).

(2) Significant point (2 to 11 characters)

Taškui priskirtas indeksas (2–5 ženklai) (pvz., LN, MAY, HADDY)

arba, jei indeksas nepriskirtas, vienas iš šių būdų:

— tik laipsniai (7 ženklai):

2 skaitmenys, kuriais žymima platumai laipsniais, po jų – raidė N (šiaurė) arba S (pietūs), po jos – 3 skaitmenys, kuriais žymima ilguma laipsniais, po jų – raidė E (rytai) arba W (vakarai). Kad susidarytų reikiamas skaitmenų skaičius, įrašykite, jei būtina, nulius, pvz., 46N078W;

— laipsniai ir minutės (11 ženklų):

4 skaitmenys, kuriais žymima platuma laipsniais ir minutėmis (dešimtimis ir vienetais), po jų – raidė N (šiaurė) arba S (pietūs), po jos – 5 skaitmenys, kuriais žymima ilguma laipsniais ir minutėmis (dešimtimis ir vienetais), po jų – raidė E (rytai) arba W (vakarai). Kad susidarytų reikiamas skaitmenų skaičius, įrašykite, jei būtina, nulius, pvz., 4620N07805W;

— pelengas ir atstumas nuo atskaitos taško:

nurodykite atskaitos tašką, po jo – pelengą nuo taško trimis skaitmenimis, kuriais žymimi magnetiniai laipsniai, po jų – atstumą nuo taško trimis skaitmenimis, kuriais žymimos jūrmylės. Jei atitinkama institucija nustatė, kad aukštų platumų zonose magnetinius laipsnius nurodyti yra nepraktiška, galima naudoti tikruosius laipsnius. Kad susidarytų reikiamas skaitmenų skaičius, įrašykite, jei būtina, nulius, pvz., taškas su 180 ° magnetiniu pelengu 40 jūrmylių atstumu nuo labai aukšto dažnio visakrypčio radijo švyturio (VOR) DUB užrašomas taip: DUB180040.

(3) Change of speed or level (maximum 21 characters)

Taškas, kuriame planuojama pradėti keisti greitį (5 % TAS arba 0,01 Macho skaičiaus ar daugiau) arba skrydžio lygį, žymimas taip, kaip pirmiau 2 punkte, po to rašomas pasvirasis brūkšnys, kreiserinis greitis ir kreiserinis lygis, žymimi taip, kaip pirmiau a ir b punktuose, be tarpelio tarp jų net jei bus keičiamas tik vienas šių dydžių.

Pavyzdžiai: LN/N0284A045

MAY/N0305Fl80

HADDY/N0420F330

4602N07805W/N0500F350

46N078W/M082F330

DUB180040/N0350M0840

(4) Change of flight rules (maximum 3 characters)

Taškas, kuriame planuojama keisti skrydžio taisykles, žymimas taip, kaip pirmiau 2 arba 3 punktuose, po to rašomas tarpelis ir viena iš šių santrumpų:

VFR, jei IFR keičiamos į VFR

IFR, jei VFR keičiamos į IFR

Pavyzdžiai: LN VFR

LN/N0284A050 IFR

(5) Cruise climb (maximum 28 characters)

Raidė C, po jos – pasvirasis brūkšnys; TADA taškas, kuriame planuojama pradėti aukštėjimą kreiseriniu režimu, žymimas taip, kaip pirmiau 2 punkte, po jo rašomas pasvirasis brūkšnys; TADA greitis, kuriuo bus skrendama aukštėjant kreiseriniu režimu (žymimas taip, kaip pirmiau a punkte), po jo – du skrydžio lygiai, žymintys atmosferos sluoksnį, kuriame bus aukštėjama kreiseriniu režimu (kiekvienas lygis žymimas taip, kaip pirmiau b punkte) arba skrydžio lygis, virš kurio planuojamas aukštėjimas kreiseriniu režimu, po jo – raidės PLUS be tarpelių tarp jų.

Pavyzdžiai: C/48N050W/M082F290F350

C/48N050W/M082F290PLUS

C/52N050W/M220F580F620

Paskirties aerodromas ir visas praėjęs laikas (8 ženklai)

ĮRAŠYKITE ICAO keturių raidžių vietovės indeksą, kuriuo žymimas paskirties aerodromas, iš dokumento Nr. 7910 „Vietovių indeksai“ (*Location indicators*);

ARBA, jei vietovės indeksas nepriskirtas,

ĮRAŠYKITE ZZZZ ir 18 dalyje po santrumpos DEST/NURODYKITE aerodromo pavadinimą ir vietovę.

TADA BE TARPELIO

ĮRAŠYKITE visą apskaičiuotąjį praėjusį laiką.

Atsarginis paskirties aerodromas

ĮRAŠYKITE ne daugiau kaip dviejų atsarginių paskirties aerodromų ICAO keturių raidžių vietovių indeksus, atskirtus tarpeliu, iš dokumento Nr. 7910 „Vietovių indeksai“ (*Location indicators*),

ARBA, jei vietovės indeksas atsarginiam paskirties aerodromui nepriskirtas,

ĮRAŠYKITE ZZZZ ir 18 dalyje po santrumpos ALTN/NURODYKITE atsarginio paskirties aerodromo (-ų) pavadinimą (-us) ir vietovę (-es).

Brūkšneliai arba pasvirieji brūkšniai turi būti rašomi taip, kaip nurodyta toliau.

ĮRAŠYKITE **0** (nulį), jei kitos informacijos nėra,

ARBA, kitą būtiną informaciją toliau nurodyta eilės tvarka, tam vartokite atitinkamą santrumpą iš toliau išvardytųjų, rašykite pasvirąjį brūkšnį ir pateikite informaciją, kurią reikia užregistruoti:

STS/ Priežastys, kodėl būtinas specialus oro eismo tarnybų dėmesys, pvz., paieškos ir gelbėjimo skrydis, yra šios:

- **ALTRV** skrydžiui, vykdomam rezervuotame aukštyje;
- **ATFMX**: skrydžiui, kompetentingos institucijos patvirtintam išimtimi iš ATFM priemonių;
- **FFR**: gaisro gesinimo skrydžiui;
- **FLTCK**: navigacijos įrangos tikrinimo ir kalibravimo skrydžiui;
- **HAZMAT**: skrydžiui su pavojingomis medžiagomis;
- **HEAD**: skrydžiui su Valstybės vadovo statusu;
- **HOSP**: medicinos pagalbos skrydžiui, kurį deklaravo medicinos institucijos;
- **HUM**: skrydžiui, vykdančiam humanitarinę misiją;

MARSA: skrydžiui, kai už karinių orlaivių skirstymą yra atsakinga karinė institucija;

MEDEVAC: gyvybiškai svarbios medicinos pagalbos evakuacijos skrydžiui;

NONRVSM: skrydžiui, neturinčiam RVSM, kurį ketinama vykdyti RVSM oro erdvėje;

SAR: paieškos ir gelbėjimo skrydžiui ir

STATE: skrydžiui, įtrauktam į karines, muitinės ir policijos operacijas.

Kitos priežastys, kodėl būtinas specialus oro eismo tarnybų dėmesys, nurodomos po santrumpos RMK/.

PBN/ PBN/RNAV ir (arba) RNP funkcijų nurodymas. Įrašyti tiek toliau nurodytų deskriptorių, kiek taikoma tam skrydžiui, ne daugiau 8 įrašų, t. y. iš viso ne daugiau kaip 16 ženklų.

RNAV SPECIFIKACIJOS

A1	RNAV 10 (RNP 10)	**C1**	RNAV 2 visi leidžiami jutikliai
		C2	RNAV 2 GNSS
B1	RNAV 5 visi leidžiami jutikliai	**C3**	RNAV 2 DME/DME
B2	RNAV 5 GNSS	**C4**	RNAV 2 DME/DME/IRU
B3	RNAV 5 DME/DME		
B4	RNAV 5 VOR/DME	**D1**	RNAV 1 visi leidžiami jutikliai
B5	RNAV 5 INS arba IRS	**D2**	RNAV 1 GNSS
B6	RNAV 5 LORANC	**D3**	RNAV 1 DME/DME
		D4	RNAV 1 DME/DME/IRU

RNP SPECIFIKACIJOS

L1	RNP 4	**S1**	RNP APCH
		S2	RNP APCH su BARO-VNAV
O1	Pagrindinis RNP 1 visi leidžiami jutikliai		
O2	Pagrindinis RNP 1 GNSS	**T1**	RNP AR APCH su RF (reikalingas specialus leidimas)
O3	Pagrindinis RNP 1 DME/DME	**T2**	RNP AR APCH be RF (reikalingas specialus leidimas)
O4	Pagrindinis RNP 1 DME/DME/IRU		

Pirmiau nenurodyti abėcėliniai-skaitmeniniai ženklai yra rezervuoti.

NAV/ Reikšminga informacija apie navigacijos įrangą (kita, nei nurodytoji prie PBN/), kaip to reikalauja kompetentinga institucija.

Nurodykite GNSS papildinį po šio indekso su tarpeliu tarp dviejų arba daugiau papildinių metodų, pvz., NAV/GBAS SBAS.

Nurodykite EURPRNAV, jei orlaivio patvirtinta P-RNAV įranga vietą nustato vien pagal VOR/DME.

COM/ Nurodykite ryšių įrenginius ir funkcijas, nenurodytas 10 dalies a punkte.

DAT/ Nurodykite duomenų ryšio įrangą ir funkcijas, nenurodytas 10 dalies a punkte, arba įrašykite santrumpą CPDLCX, kuria žymima padaryta reikalavimo turėti įrengtą CPDLC-ATN-B1 išimtis.

SUR/ Nurodykite stebėjimo įrangą ir funkcijas, nenurodytas 10 dalies b punkte. Skrydžiui taikomą RSP specifikaciją (-as) nurodykite santrumpa (-omis) be tarpelio. Kelios RSP specifikacijos atskiriamos tarpeliais. Pavyzdys: RSP180 RSP400.

Įrašykite santrumpą EUADSBX, EUEHSX, EUELSX arba jų derinį, kuriais pažymima, kad padaryta išimtis turėti įrengtus SSR S režimo atsakiklius arba ADS-B siųstuvus.

DEP/ Išskridimo aerodromo ir vietovės pavadinimas, jei 13 dalyje įrašyta ZZZZ, arba oro eismo paslaugų tarnybos, kurioje galima gauti papildomų skrydžio plano duomenų, vietovė, jei 13 dalyje įrašyta AFIL. Jei aerodromų nėra aktualiuose oro navigacijos informaciniuose rinkiniuose, jų vietoves nurodykite taip:

4 skaitmenys, kuriais žymima platuma laipsniais ir minutėmis (dešimtimis ir vienetais), po jų – raidė N (šiaurė) arba S (pietūs), po jos – 5 skaitmenys, kuriais žymima ilguma laipsniais ir minutėmis (dešimtimis ir vienetais), po jų – raidė E (rytai) arba W (vakarai). Kad susidarytų reikiamas skaitmenų skaičius, įrašykite, jei būtina, nulius, pvz., 4620N07805W (11 ženklų);

ARBA, Pelengas ir nuotolis nuo artimiausio pagrindinio taško:

Įrašykite pagrindinio taško identifikavimo duomenis, po jų – pelengą nuo to taško 3 skaitmenimis, kuriais žymimi magnetiniai laipsniai, po jų – atstumą nuo to taško 3 skaitmenimis, kuriais žymimos jūrmylės. Jei atitinkama institucija nustatė, kad aukštų platumų zonose magnetinius laipsnius nurodyti yra nepraktiška, galima naudoti tikruosius laipsnius. Kad susidarytų reikiamas skaitmenų skaičius, įrašykite, jei būtina, nulius, pvz., taškas su 180 ° magnetiniu pelengu 40 jūrmylių atstumu nuo labai aukšto dažnio visakrypčio radijo švyturio (VOR) DUB užrašomas taip: DUB180040;

ARBA, Pirmas maršruto taškas (pavadinimas arba LAT/LONG) arba žymeklinis radijo švyturys, jei orlaivis nepakilęs iš aerodromo.

DEST/ Paskirties aerodromo ir vietovės pavadinimas, jei 16 dalyje įrašyta ZZZZ. Jei aerodromų nėra aktualiuose oro navigacijos informaciniuose rinkiniuose, nurodykite vietovės LAT/LONG arba pelengą ir nuotolį nuo artimiausio pagrindinio taško, kaip pirmiau aprašyta prie DEP/.

DOF/ Skrydžio išvykimo data 6 skaitmenų formatu (YYMMDD, čia YY – metai, MM – mėnuo, DD – diena).

REG/ Orlaivio valstybinio priklausomumo ženklai arba bendrieji ženklai ir registravimo ženklai, jei skiriasi nuo orlaivio atpažinimo kodo 7 dalyje.

EET/ Pagrindiniai taškai arba FIR ribų indeksai ir suminis apskaičiuotasis praėjęs laikas nuo orlaivio pakilimo iki tokių taškų arba FIR ribų, jei taip reikalaujama pagal regioninius oro navigacijos susitarimus arba jei taip nustatė kompetentinga institucija.

Pavyzdžiai: EET/CAP0745 XYZ0830

EET/EINN0204

SEL/ SELCAL kodas, jei orlaivyje yra tokia įranga.

TYP/ Orlaivio tipas (-ai), jei būtina, be tarpelių prie orlaivio numerio (-ių) arba su vienu tarpeliu, jei 9 dalyje įrašyta ZZZZ.

Pavyzdys: TYP/2F15 5F5 3B2

CODE/ Orlaivio adresas (raidinis skaitmeninis kodas iš šešių šešioliktainių ženklų), jei taip reikalauja kompetentinga institucija. Pavyzdys: „F00001“ paprasčiausias orlaivio adresas specialiajame bloke, kurį administruoja ICAO.

DLE/ Vėlavimas maršrute arba laukimas – įrašykite pagrindinį maršruto tašką (-us), kuriame (-iuose) numatomas vėlavimas, nurodykite vėlavimo trukmę valandomis ir minutėmis keturiais skaitmenimis (hhmm).

Pavyzdys: DLE/MDG0030

OPR/ Orlaivio naudotojo ICAO paskyrimo numeris arba pavadinimas, jei skiriasi nuo orlaivio atpažinimo kodo 7 dalyje.

ORGN/ Skrydžio plano teikėjo 8 raidžių AFTN adresas arba kiti kontaktiniai duomenys, jei pirmojo skrydžio plano teikėjo negalima lengvai identifikuoti, kaip to reikalauja kompetentinga institucija.

PER/ Orlaivio techniniai duomenys, žymimi viena raide pagal dokumentą „Oro navigacijos paslaugų procedūros. Orlaivių naudojimas“ (I tomas „Skrydžių procedūros“, PANS-OPS, Nr. 8168), jei taip reikalauja kompetentinga institucija.

ALTN/ Atsarginio paskirties aerodromo (-ų) pavadinimas (-ai), jei 16 dalyje įrašyta ZZZZ. Jei aerodromų nėra aktualiuose oro navigacijos informaciniuose rinkiniuose, nurodykite vietovės LAT/LONG arba pelengą ir nuotolį nuo artimiausio pagrindinio taško, kaip aprašyta pirmiau prie DEP/.

RALT/ ICAO keturių raidžių indeksas (-ai), kuriuo (-iais) žymimas maršruto atsarginis aerodromas (-ai), iš dokumento Nr. 7910 „Vietovių indeksai“, arba maršruto atsarginio aerodromo (-ų) pavadinimas (-ai), jei indeksas nepriskirtas. Jei aerodromų nėra aktualiuose oro navigacijos informaciniuose rinkiniuose, nurodykite vietovės LAT/LONG arba pelengą ir nuotolį nuo artimiausio pagrindinio taško, kaip aprašyta pirmiau prie DEP/.

TALT/ ICAO keturių raidžių indeksas (-ai), kuriuo (-iais) žymimas atsarginis kilimo aerodromas (-ai), iš dokumento Nr. 7910 „Vietovių indeksai“, arba atsarginio kilimo aerodromo (-ų) pavadinimas (-ai), jei indeksas nepriskirtas. Jei aerodromų nėra aktualiuose oro navigacijos informaciniuose rinkiniuose, nurodykite vietovės LAT/LONG arba pelengą ir nuotolį nuo artimiausio pagrindinio taško, kaip aprašyta pirmiau prie DEP/.

RIF/ Informacija apie maršrutą į pakeistą paskirties aerodromą ir ICAO keturių raidžių indeksas, kuriuo žymima aerodromo vietovė. Kad būtų galima skristi pakeistu maršrutu, reikia gauti pakartotinį leidimą.

Pavyzdžiai: RIF/DTA HEC KLAX

RIF/ESP G94 CLA YPPH

RVR/ Skrydžiui būtinas mažiausias kilimo ir tūpimo tako matomumo nuotolis, užrašomas trimis skaitmenimis.

RFP/ Nurodykite skrydžio plano pakeitimų skaičių taip: raidė Q, po jos – vienas skaitmuo, kuriuo žymimas pakeitimo eilės numeris.

Pavyzdžiai: RFP/Q2.

RMK/ Kitos pastabos paprasta kalba, jei reikia arba jei taip reikalauja kompetentinga institucija.

Degalų atsargos

Po E/ ĮRAŠYKITE 4 skaitmenų grupę, kuria valandomis ir minutėmis nurodomos degalų atsargos.

Asmenų skaičius orlaivyje

Po P/ ĮRAŠYKITE visų asmenų (keleivių ir įgulos) orlaivyje skaičių, jei to reikalauja kompetentinga institucija. ĮRAŠYKITE TBN (bus patikslinta), jei visas asmenų skaičius skrydžio plano pildymo metu nežinomas.

Avarinė ir gelbėjimosi įranga

R/	(RADIJO ĮRANGA) IŠBRAUKITE U, jei nėra UHF ryšio 243,0 MHz dažniu. IŠBRAUKITE V, jei nėra VHF ryšio 121,5 MHz dažniu. IŠBRAUKITE E, jei nėra aviacinio avarinio radijo švyturio (ELT).
S/(GELBĖJIMOSI ĮRANGA)	IŠBRAUKITE visus indeksus, jei orlaivyje nėra gelbėjimosi įrangos. IŠBRAUKITE P, jei nėra poliarinės gelbėjimosi įrangos. IŠBRAUKITE D, jei nėra gelbėjimosi dykumoje įrangos. IŠBRAUKITE M, jei nėra gelbėjimosi jūroje įrangos. IŠBRAUKITE J, jei nėra gelbėjimosi džiunglėse įrangos.
J/(LIEMENĖS)	IŠBRAUKITE visus indeksus, jei nėra gelbėjimosi liemenių. IŠBRAUKITE L, jei gelbėjimosi liemenės be žibintų. IŠBRAUKITE F, jei gelbėjimosi liemenės be fluorescencinės dangos. IŠBRAUKITE U arba V, arba abi raides, kaip pirmiau punkte R/, kad nurodytumėte liemenių radijo ryšio funkciją, jei tokia yra.
D/(GELBĖJIMO VALTYS) (SKAIČIUS)	IŠBRAUKITE D ir C, jei gelbėjimo valčių nėra, arba ĮRAŠYKITE turimų gelbėjimo valčių skaičių; arba ĮRAŠYKITE gelbėjimo valčių, jei jų yra, skaičių; ir (CAPACITY) –ĮRAŠYKITE, kiek asmenų telpa visose turimose gelbėjimo valtyse; ir (COVER) – IŠBRAUKITE raidę C, jei gelbėjimo valtys be apdangalų; ir (COLOR) – ĮRAŠYKITE gelbėjimo valčių, jei jų yra, spalvą.
A/(ORLAIVIO SPALVA IR ŽENKLAI)	ĮRAŠYKITE orlaivio spalvą ir svarbius ženklus.
N/(PASTABOS)	IŠBRAUKITE raidę N, jei pastabų nėra, arba NURODYKITE gelbėjimosi įrangą ir pateikite kitas su ta įranga susijusias pastabas.
C/(PILOTAS)	ĮRAŠYKITE orlaivio vado vardą ir pavardę.

2.3 Planą pateikė

ĮRAŠYKITE planą pateikusio padalinio, orlaivio naudotojo pavadinimą arba asmens vardą ir pavardę.“